

DIPLOMAMUNKA
Építészeti Tanulmány

Tantárgy: Diplomamunka

Téma: Filmmúzeum – Szerb utca 11.

Intézmény neve: BME Építészmérnöki Kar Középülettervezési Tanszék

Hallgató: Hornyák Márk

Építész konzulens: Klobusovszki Péter DLA

Épületszerkezeti konzulens: Kapovits Géza Simon

Tartószerkezeti konzulens: Dr. Geszler Rudolf

Épületgépészeti konzulens: Dr. Magyar Zoltán

Építéskivitelezés konzulens: Klujber Róbert

Dátum: 2023.06.26.

Területbemutató

A tervezési helyszín a 1056 Budapest, Szerb utca 11. címen található zárt sorú beépítésben helyet foglaló foghíjtelek. Történelmi térképforrások szerint a XIX. században volt utoljára beépítve. Jellegzetessége a keskeny szélessége és a szomszéd épület függőfolyosóinak a területre való ráhatása.

Jelenleg a területen egy közeli óvoda gyermekjátsszótere üzemel, korábban pedig egy szabadtéri edzőtér volt.

Szerb utca a Királyi Pál utca sarkáról nézve
Klősz György, 1900 – KÉPSZÁM: 82365, Fortepan

Program

Programom egy olyan filmszínház létrehozása volt, ahol a látogatók klasszikus- és művészfilmeket tudnak megtekinteni, ez után megbeszélni azokat a közösségi térben, és különböző kiállításokon tudnak részt venni. Ezek a kiállítók fontos terei az épületnek, mivel a látogatók itt betekintést kaphatnak a filmzés történeti világába. Egy komplex élményprogram létrehozása volt a cél a teljes tervezési területet hasznosítva a légudvar installációs térré való alakításával.

Helyi szabályozás

A legfontosabb szabályozás a terület beépíthetősége, amely azt mutatja, hogy a szomszédos épülettől el kell tartani az új épületet így teret engedve a függőfolyosós rendszerének és azért, hogy elég fényt kapjon.

	építési hely terepszint felett is beépíthető része
	építési hely kizárólag terepszint alatt beépíthető része
	építési hely külön előírás szerint beépíthető része
	emeletráépítés lehetséges helye

A szabályozás továbbá megengedi, hogy a teljes telket földszint alatt be lehessen építeni, ami a tervezési funkció miatt egy jó és alkalmas lehetőség volt a moziterem elhelyezésére.

Szerb utca 11.

A terület megtekintésekor a vélnél is keskenyebbnek tűnt a hely, a szomszédos tűzfalak viszont nem keltettek nagy magasságérzetet. Nagyon közel éreztem magam a szomszéd függőfolyosójához, ezért úgy gondoltam, hogy a tervezett épületet célszerűen minél jobban el fogom majd tartani az szomszédtól. Lehetőségem nyílt megnézni a szomszédos épület pinceszintjét amelynek belmagassága meglepő módon nem volt magas. A függőfolyosón állva és fényképeket készítve viszont már nagyobbak hatott a tervezési terület.

saját fotó

Tervelőzmény

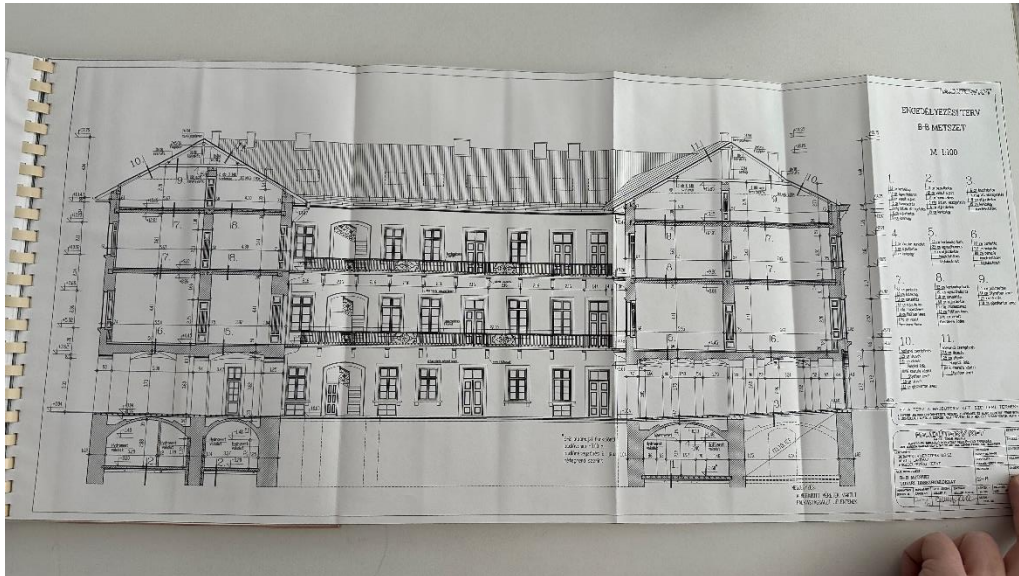
A terület után kutatva találtam egy a telekre tervezett épület gyönyörű akvarell látványtervét, ami nagyon megfogott. Utánakerestem és kiderítettem, hogy régebben Horváth Bertalan építész tervezett egy lakófunkciójú koncepciót a területre, ami végül nem valósulhatott meg.

Horváth Bertalan látványterve a Szerb utca 11. foghíjtelek beépítésére
forrás: Építészfórum

A Lechner Tudásközpont meglátogatása

Többet szerettem volna tudni a szomszédos épületekről, terveikről, ezért ellátogattam a tervtárba, ahol régebbi terveket vizsgáltam a Szerb utcában, és legfőképp a Szerb utca 9. szám alatti épületről találtam sok tervet amely a tervezési területemtől nyugatra található. Itt szemügyre vettem a függőfolyosós légudvart és a belmagasságokat. Továbbá találtam egy archív fotót az épületről és a foghíj tervezési területéről.

Előképek kutatása

A téma után kutatva előképeket kerestem olyan mozi funkciójú épületekről, amelyek belső terei letisztultak és nyersességükben egyszerűek.

Az egyik ilyen volt a Lobo Theater, amely Albuquerque-ben, az Amerikai Egyesült Államokban található. A moziterem egyszerűsége, mélysége, látszó épületszerkezete és térszervezése magával ragadó volt. Az épület közlekedő része pedig egy csaknem a tervezett épületem helyiségeinek szűkösségét mutatta. Sajnos sem más belső képeket, sem terveket, még csak a tervező nevét sem tudtam felkutatni...

Lobo Theater – Albuquerque, USA

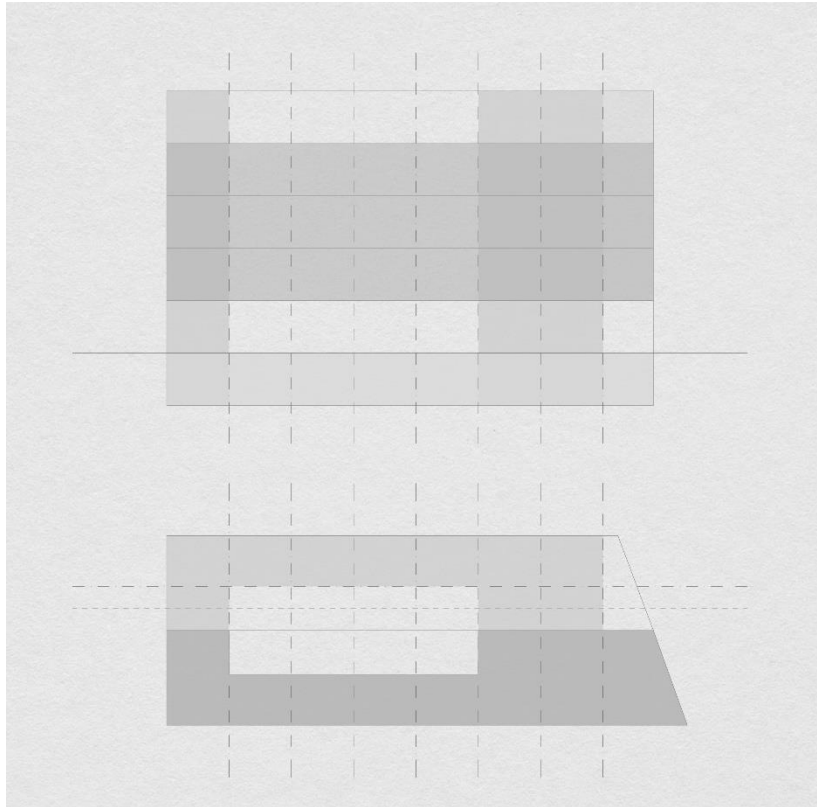
Egy másik mozi funkciójú épület keltette fel a figyelmem a keresések közben, ez pedig a Museum of the Moving Image nevű épület volt, amit a Leaser építésziroda tervezett az Egyesült Államokba. Ennél az épületnél leginkább a metszeti látványterve tetszett, ahol sok különböző funkció kapott helyet egymás mellett, mégis az épület szerkezetei elválasztották őket, emiatt úgy éreztem, hogy egy ilyen rendeltetésnél sok különlévő, de egymással mégis szervesen kapcsolódó funkció kaphat helyet. Az épület másik jellegzetes eleme a bejárati kapuja, ahol fényes betűkkel kirakott üvegfal várja az arra tévedőket, hogy becsábíthassa őket. Ezt az elemet utólag én is igyekeztem felhasználni a tervemben.

Museum of the Moving Image, Leaser Architecture - New York, USA (2011)

A koncepció kialakulása

A szomszédos épület két telekkel határos tömbjének arányai, és a közöttük elhúzódó függőfolyosó hossza egy olyan érdekes szerkesztési szituációt hozhatott, amellyel a telek hosszanti oldalát fel lehetett tagolni a szomszéd épület hátsó kisebb tömbjének méretével. Ezáltal a tervezés az alaprajzi nézetből a metszeti nézetben folytatódhatott tovább.

Ehhez a rendszerhez igazodott minden födémkivágat, a függönyfalak osztásai, és így metsződhetett ki a szerelőtér a bejárat fölött.

További tömegformálási koncepció a három szinten végigmenő kiállítóterek szerkesztése, amelyek szintjein a folyosókról és a tömbökből egyaránt ebben a rasterben megszerkesztett külső kiállítóteret lehet megtekinteni.

Ez a külső kiállítóteret egy filmplakát installációs tér. A függönyfalak csomópontjaiból kiálló teleszkópok segítségével ezek a plakátok előre-hátra és egymás alatt-fölött mozgathatók. Ez egy érdekes játékot eredményez a belső udvarnak, a földszinten pedig térelhatárolásra szolgál. Ezek a plakátok megjelennek a kiállítóterek födémkivágatainál is.

Fontos szempont volt, hogy a mozi és a kiszolgáló funkciók a pincébe kerüljenek, minél nagyobb területet adva a kiállító szinteknek.

A kiszerkesztett homlokzati tömb pedig egy installációs homlokzat, ahol ugyancsak filmplakátokat lehet kifeszíteni, ezzel kifelé nyitottá téve a funkciót.

A legfelső szinten egy szabadtéri mozi kerülhetett elhelyezésre.

Plakátok

A plakátméreteket után kutatva azt tapasztaltam, hogy az optimális és szabványos arány a 2:3 oldalárányú álló formátum. A területi szabályozás 4,00m-t ír elő távolságnak a szomszédos épülettől. A tervezett épület szintmagassága pedig 3,50m, ezért a 4,00 métert elfelelve ez a moziplakát arány nagyjából meg tudott valósulni.

Homlokzati szerkesztésben pedig a két szintmagasság és a homlokzat hosszának fele adta meg ezt az arányt.

Az utcafronti plakátok anyaga tervezetten félig áttetsző, hogy a mögötte lévő kiállítótérek fényei, és a használók mozgása átszűrődhessen azokon, így egy vizuális élményt nyújtva a járókelőknek.

A tervezett épület homlokzatának végleges látványterve

DIPLOMAMUNKA

FILMMÚZEUM
SZERB UTCA 11.

HORNYÁK MÁRK

ÉPÍTÉSZ KONZULENS: KLOBUSOVSZKI PÉTER DLA

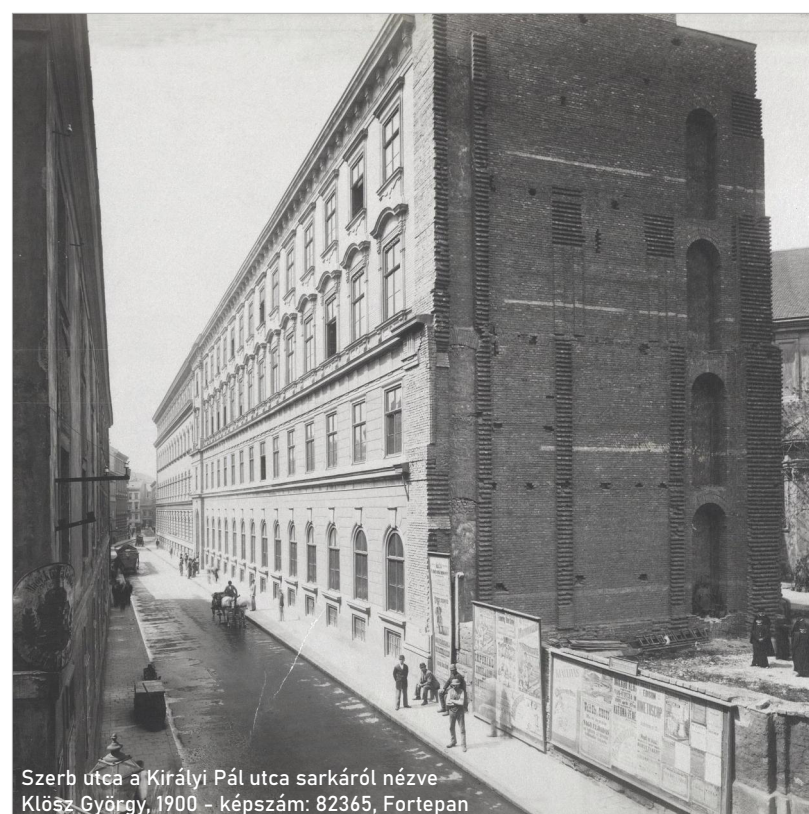
ÉPÜLETSZERKEZETI KONZULENS: KAPOVITS GÉZA
TARTÓSZERKEZETI KONZULENS: DR. GESZLER RUDOLF
ÉPÜLETGÉPÉSZETI KONZULENS: DR. MAGYAR ZOLTÁN
ÉPÜLETKIVITELEZÉS KONZULENS: KLUJBER RÓBERT

2023.07.05.

A tervezési helyszín a 1056 Budapest, Szerb utca 11. címen található zárt sorú beépítésben helyet foglaló foghíjtelek. Történelmi térképforrások szerint a XIX. században volt utoljára beépítve. Jellegzetessége a keskeny szélessége és a szomszéd épület függőfolyosóinak a területre való rálátása.

Jelenleg a területen egy közeli óvoda gyermekjátszótere üzemel, korábban pedig egy szabadtéri edzőtér volt.

Programom egy olyan filmszínház létrehozása volt, ahol a látogatók klasszikus- és művészfilmeket tudnak megtekinteni, ez után megbeszélni azokat a közösségi térben, és különböző kiállításokon tudnak részt venni. Ezek a kiállítások fontos terei az épületnek, mivel a látogatók itt betekintést kaphatnak a filmzés történeti világába. Egy komplex élményprogram létrehozása volt a cél a teljes tervezési területet hasznosítva a légudvar installációs térré való alakításával.

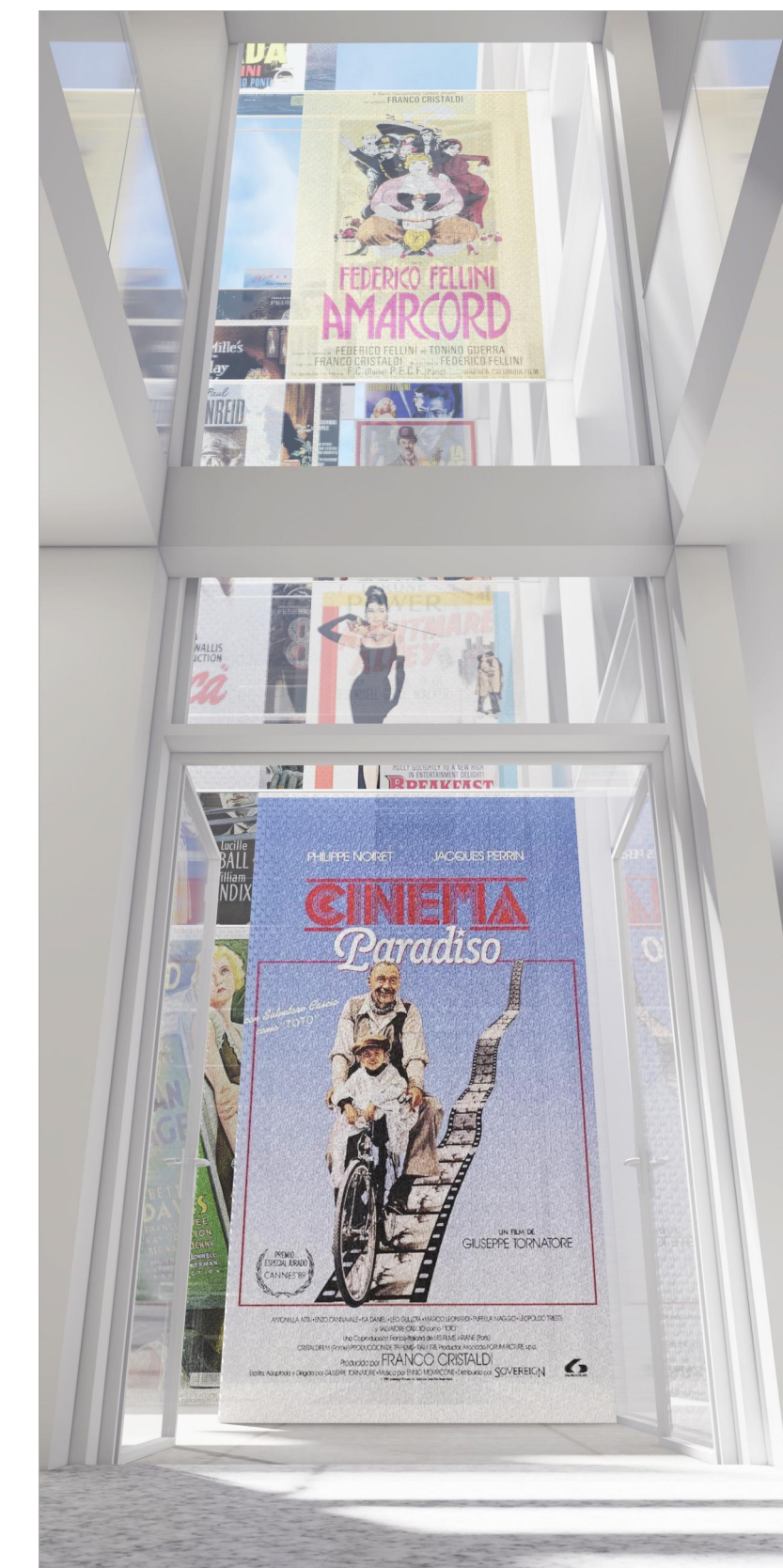
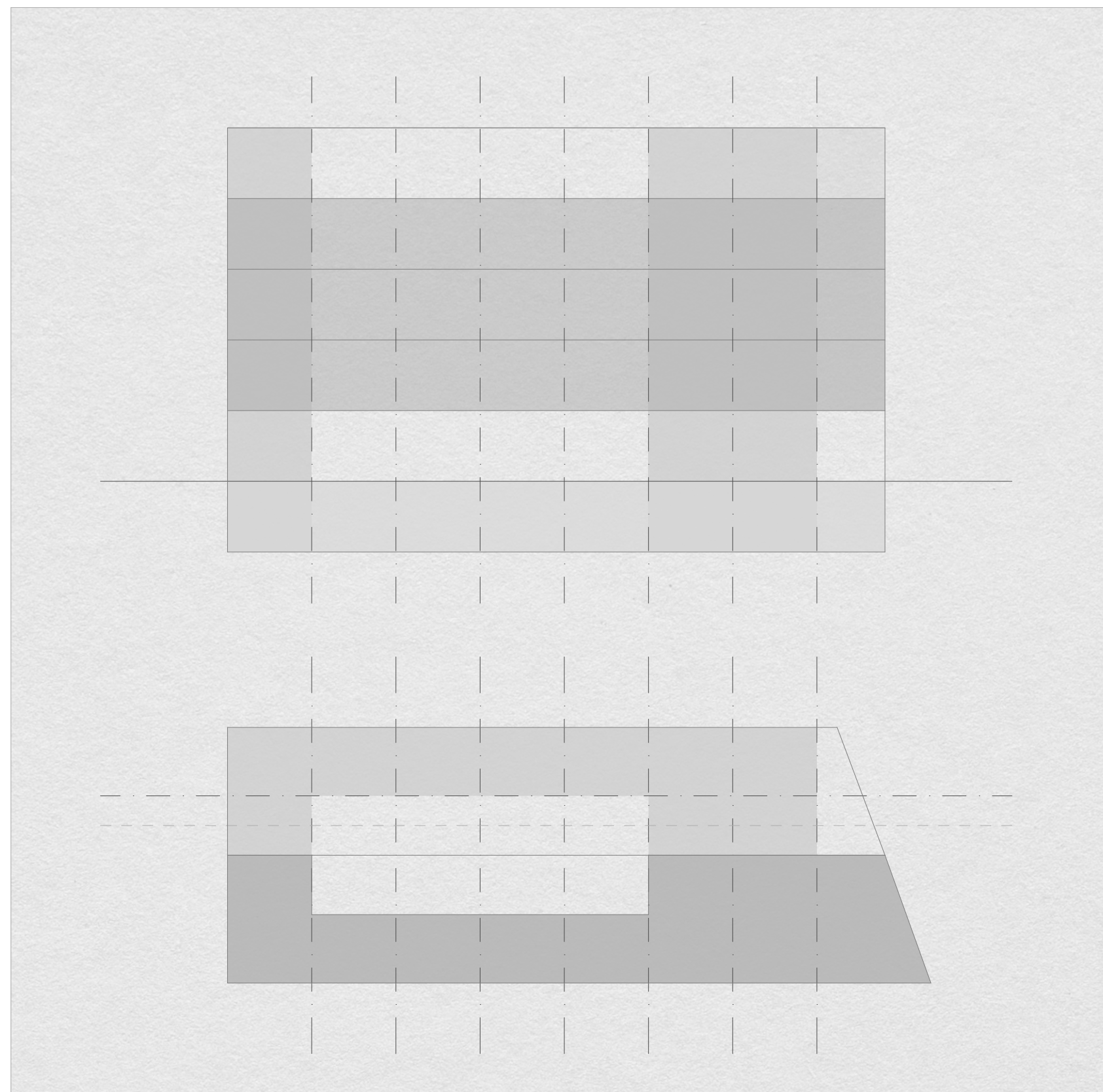

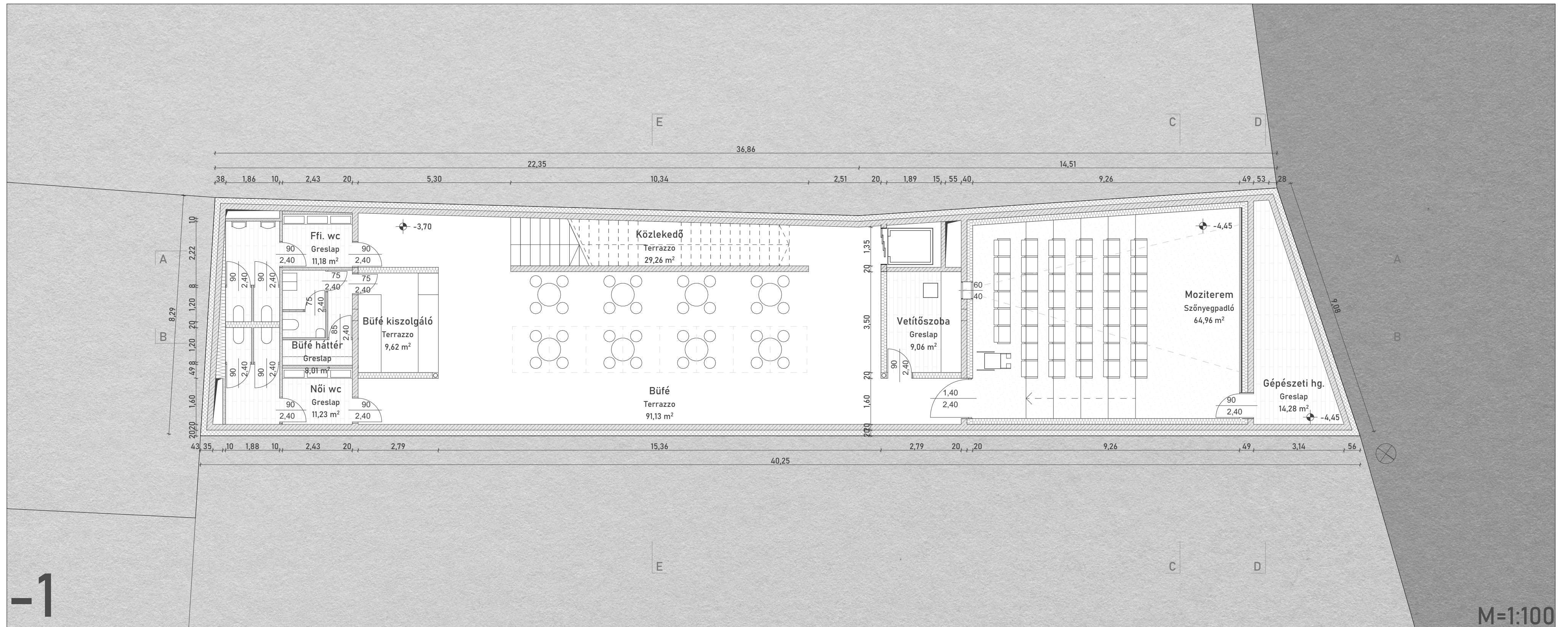

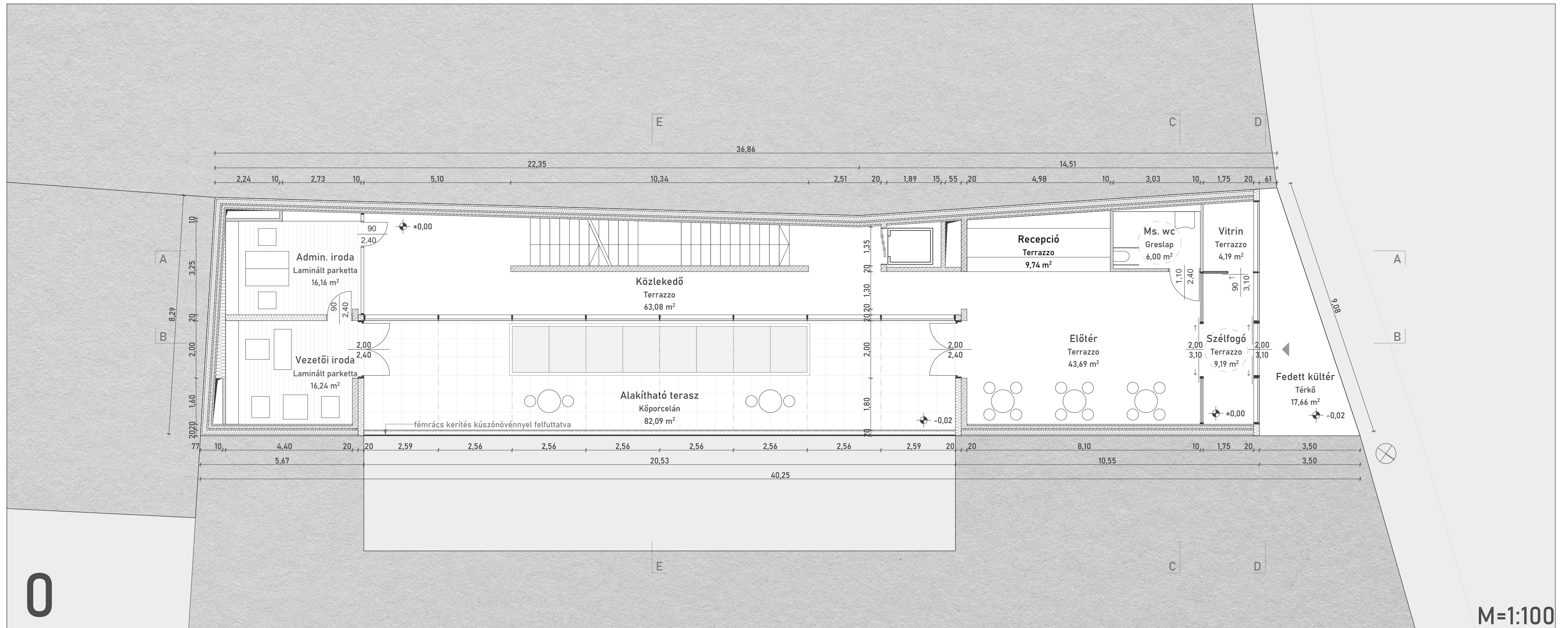
A szomszédos épület két telekkel határos tömbjének arányai, és a közöttük elhúzódó függőfolyosó hossza egy olyan érdekes szerkesztési szituációt hozhatott, amellyel a telek hosszanti oldalát fel lehetett tagolni a szomszéd épület hátsó kisebb tömbjének méretével. Ezáltal a tervezés az alaprajzi nézetből a metszeti nézetben folytatódhatott tovább.

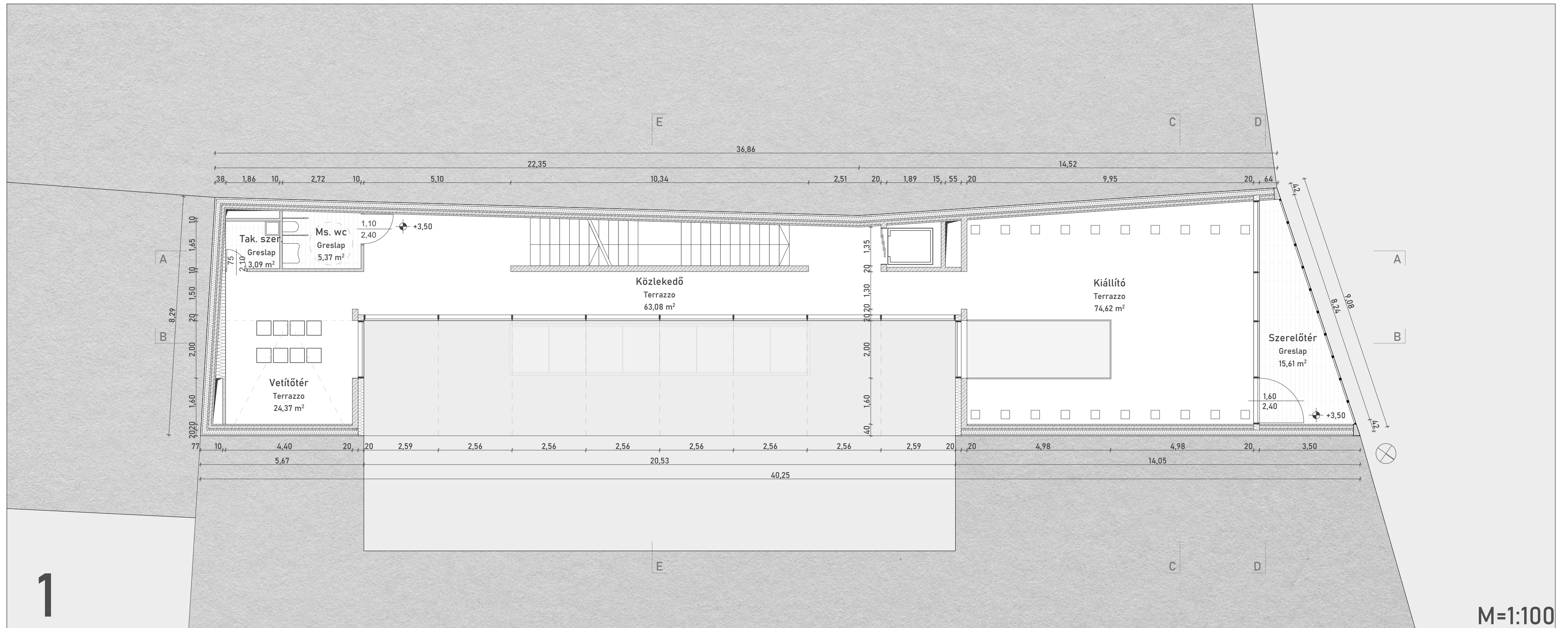
Ehhez a rendszerhez igazodott minden földemkivágat, a függőfalak osztásai, és így megszöndhetett ki a szerelőtér a bejárat fölött. További tömegformálási koncepció a három szinten végigmenő kiállítóterek szerkesztése, amelyek szintjein a folyosókról és a tömbökből egyaránt ebben a raszterben megszerkesztett külső installációs tereket lehet megtekinteni.

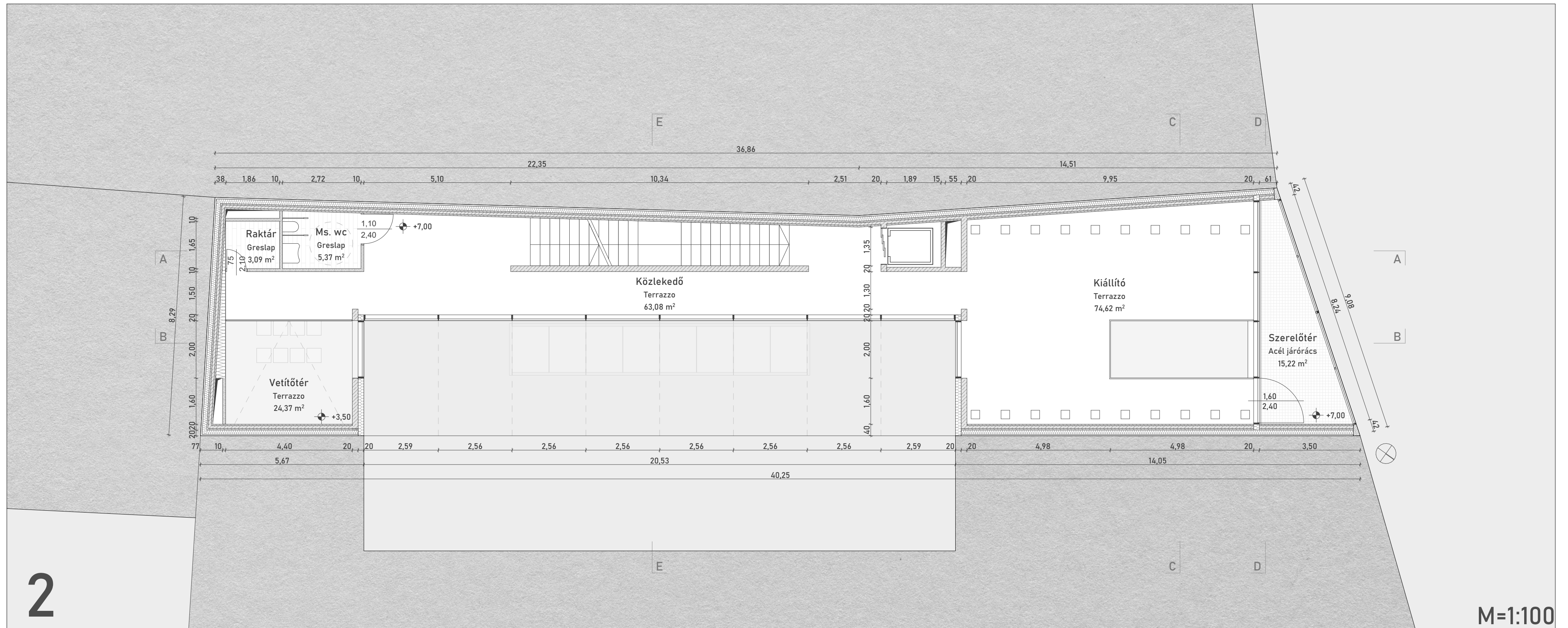
Ez az installációs tér filmplakátoknak ad helyet. A függőfalak csomópontjaiból kiálló teleszkópok segítségével ezek a plakátok előre-hátra és egymás alatt-fölött mozgathatók amik egy érdekes játékot eredményeznek a belső udvarnak, a földszinten pedig térelhatárolásra szolgálnak.

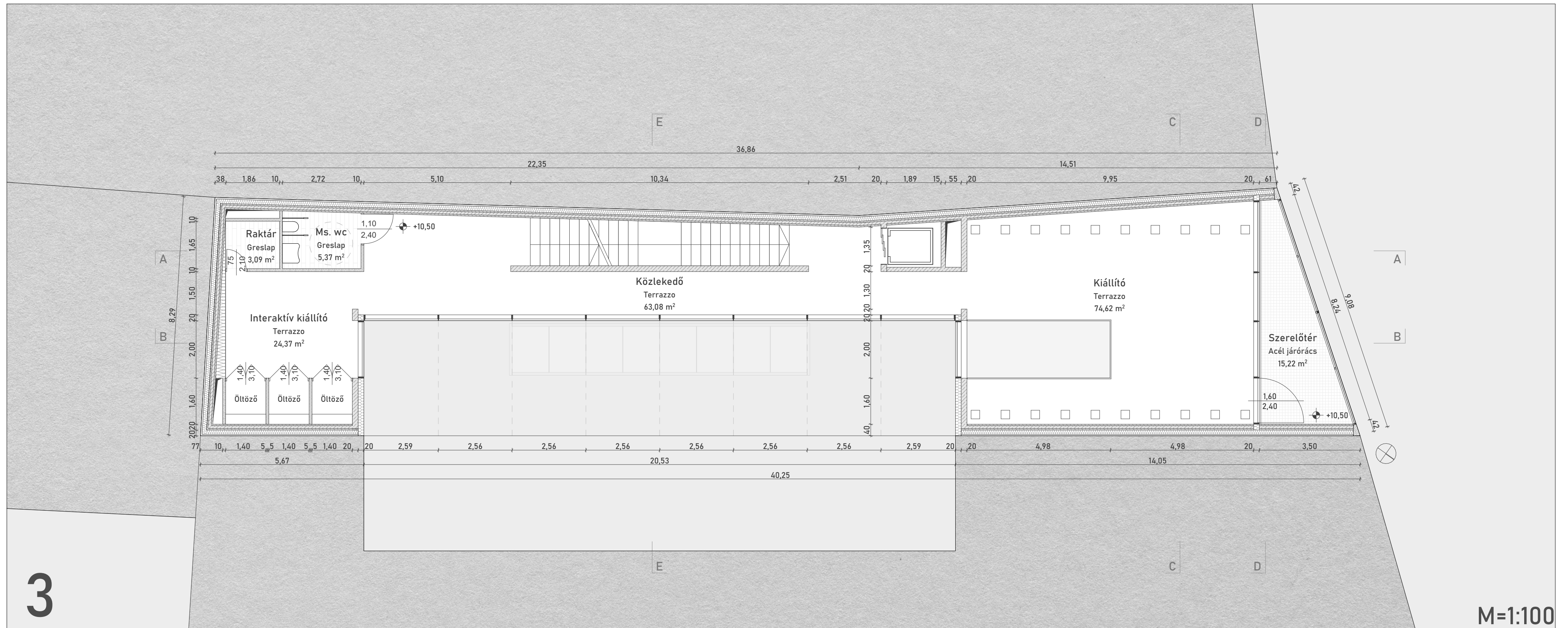

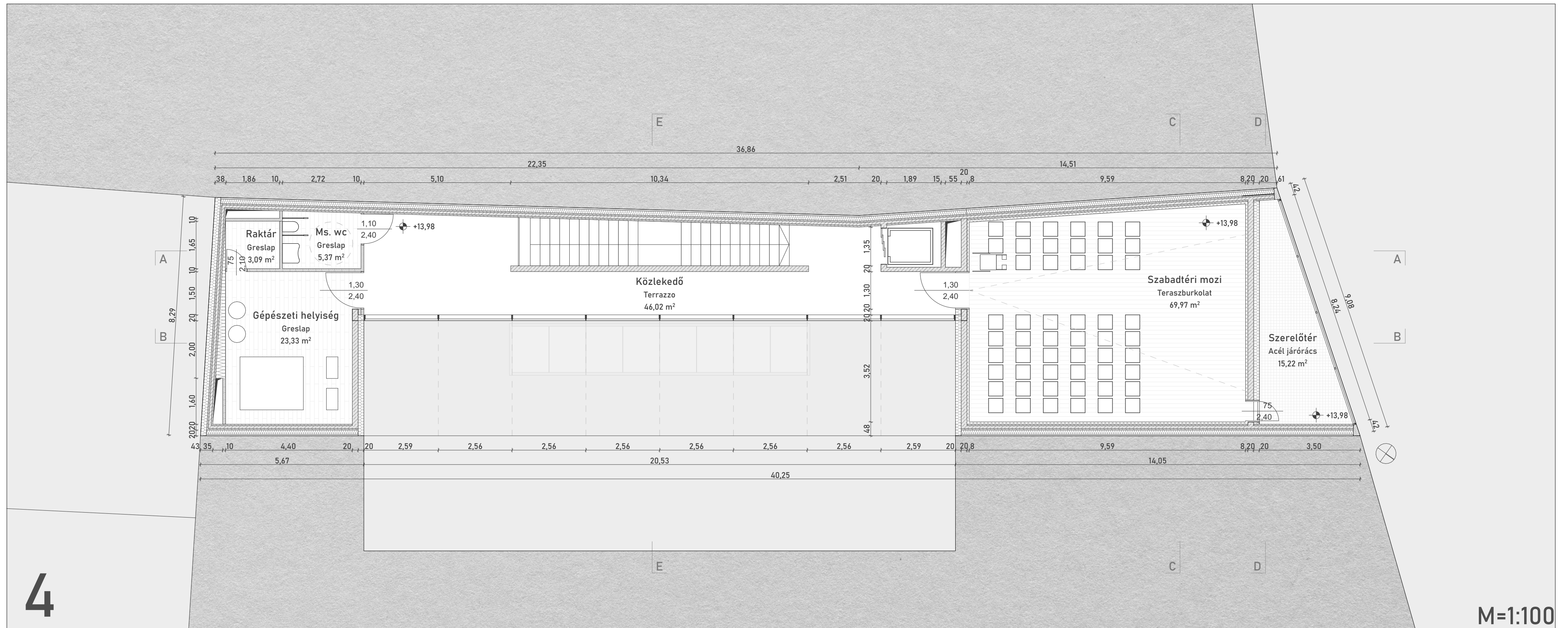

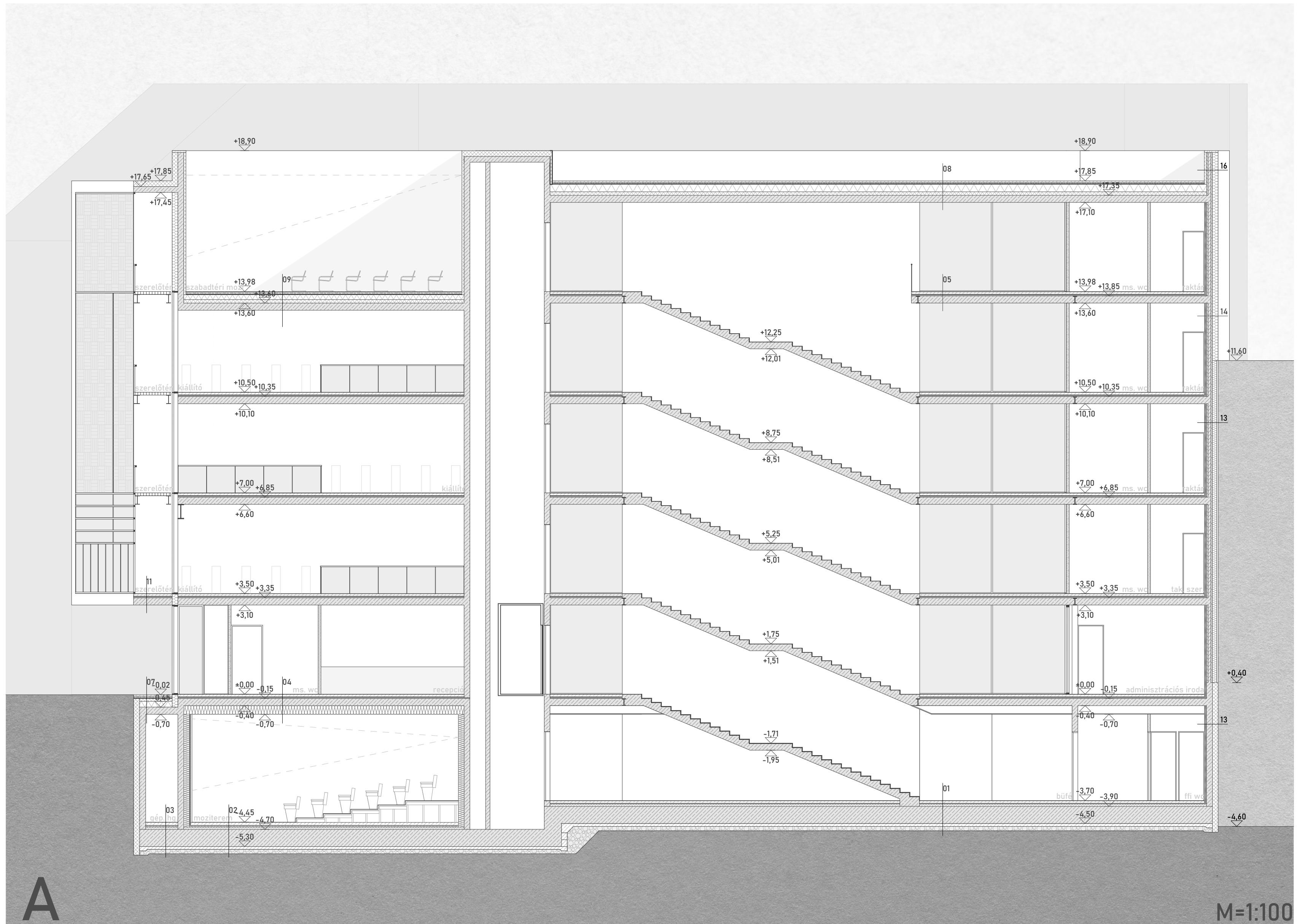

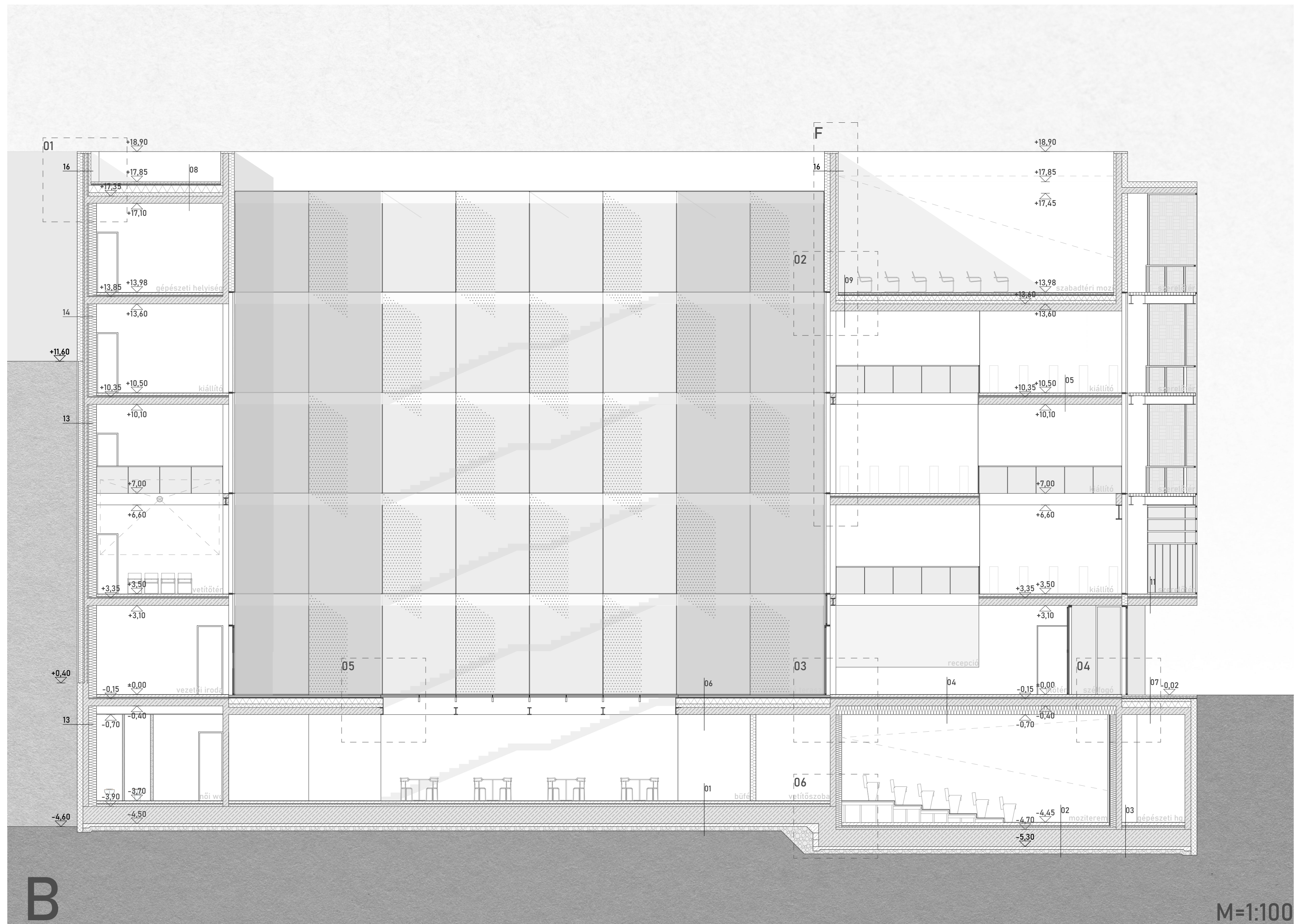

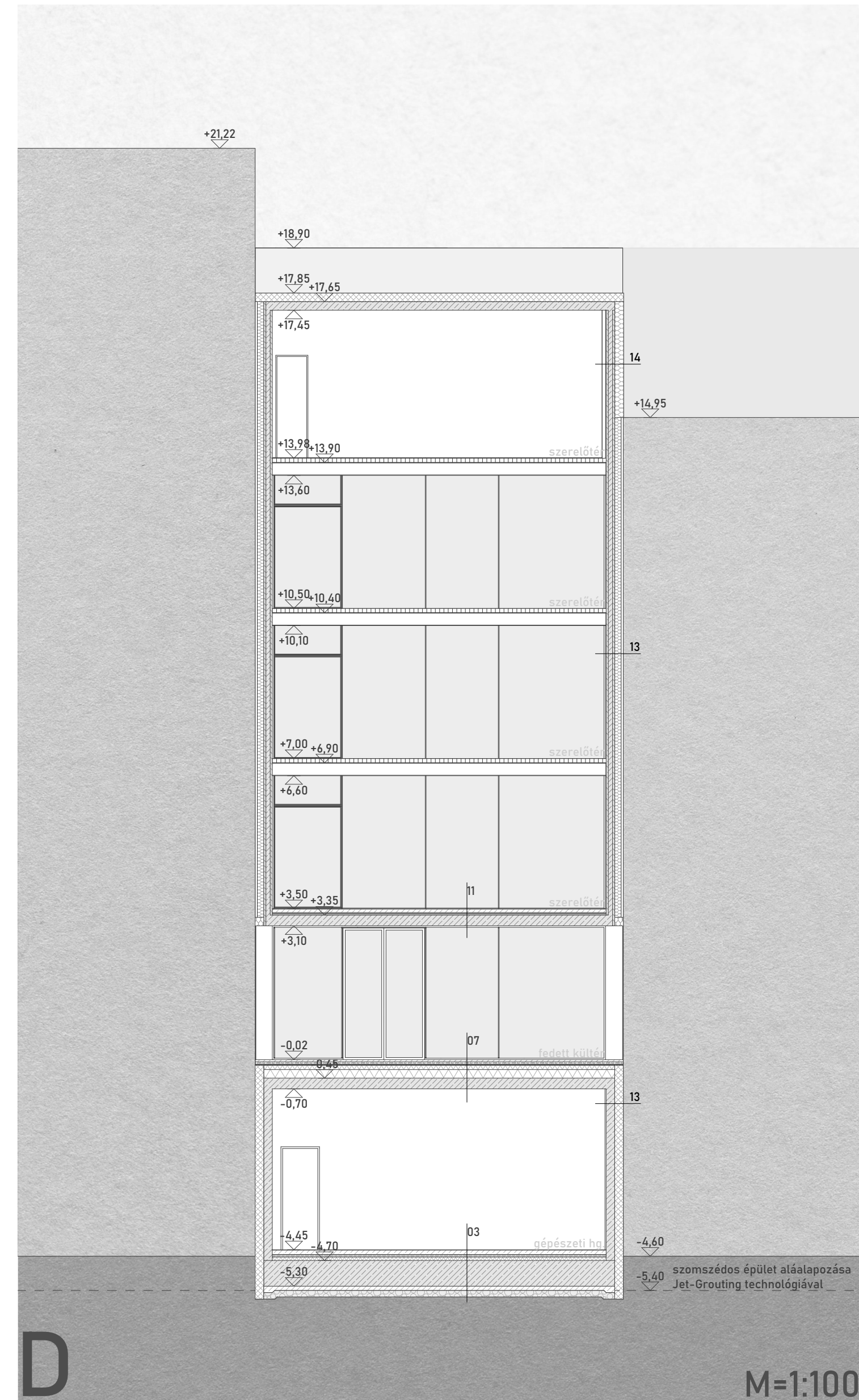
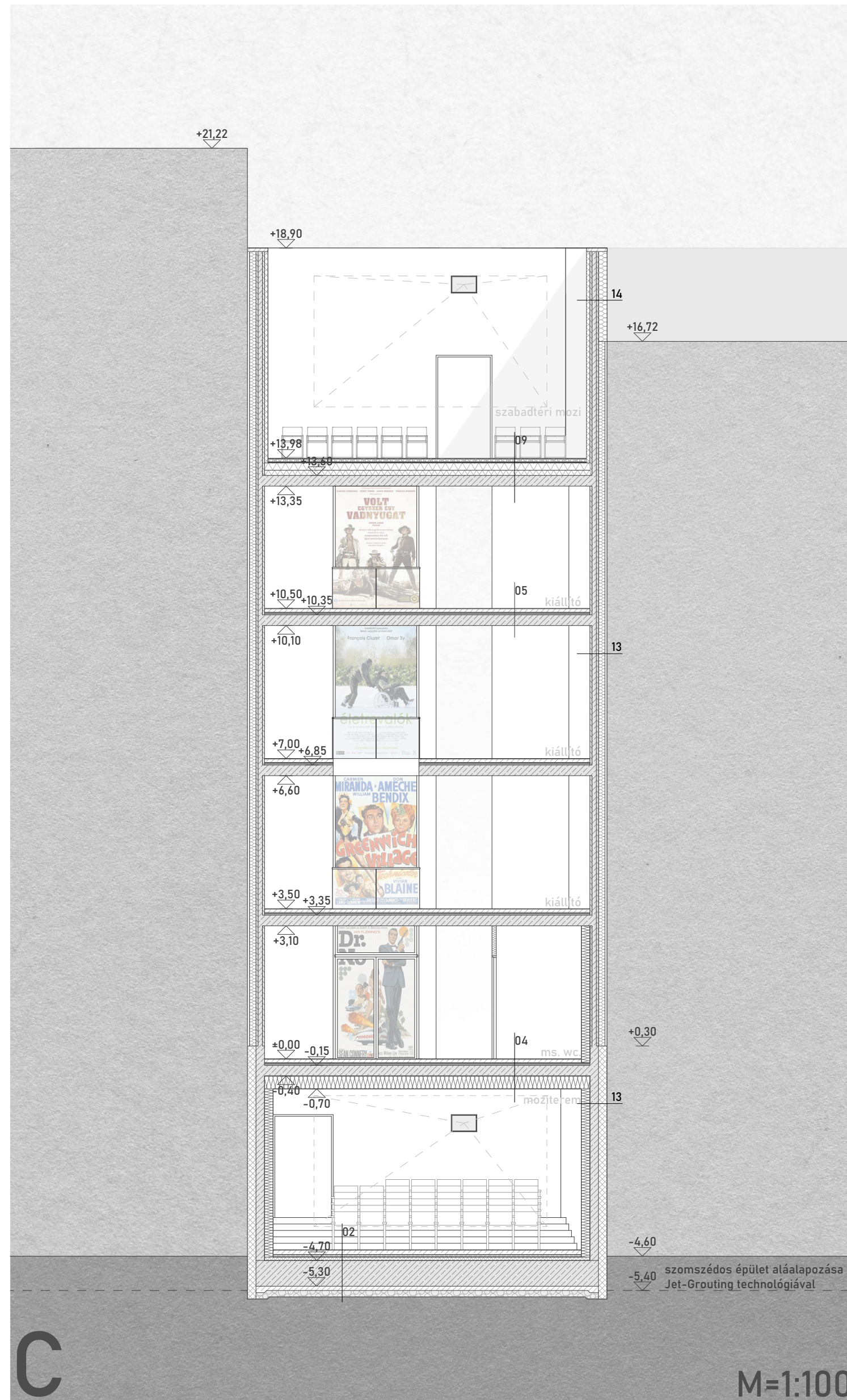

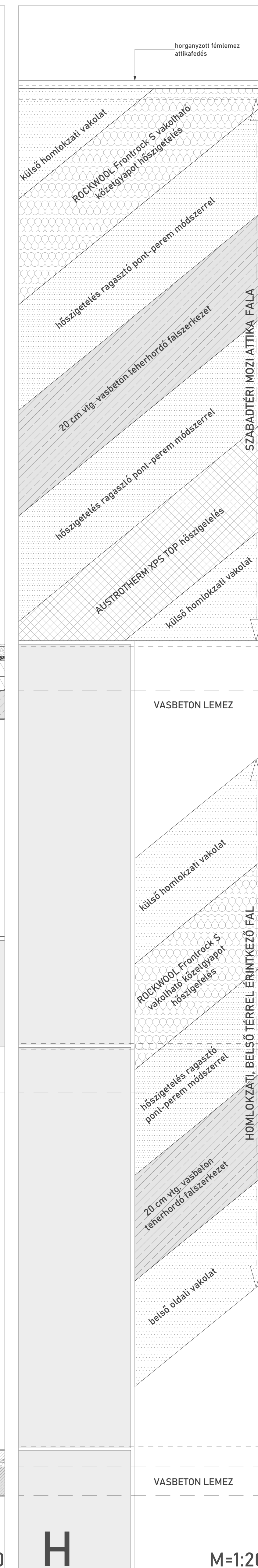
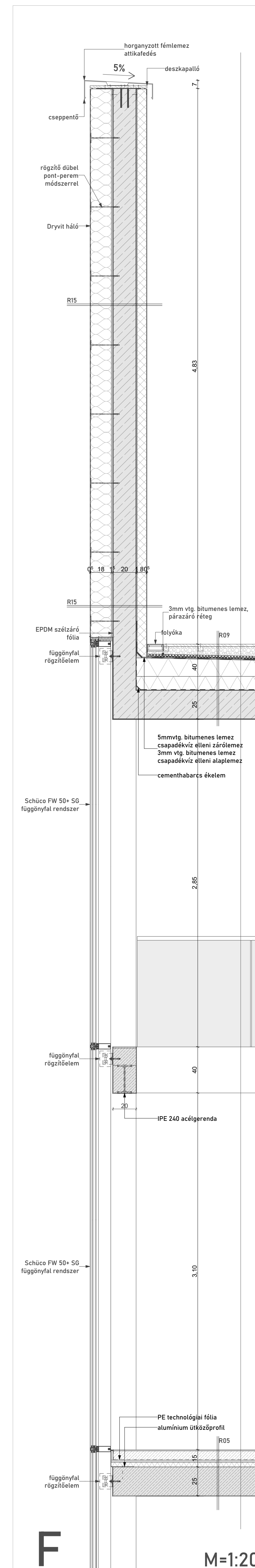
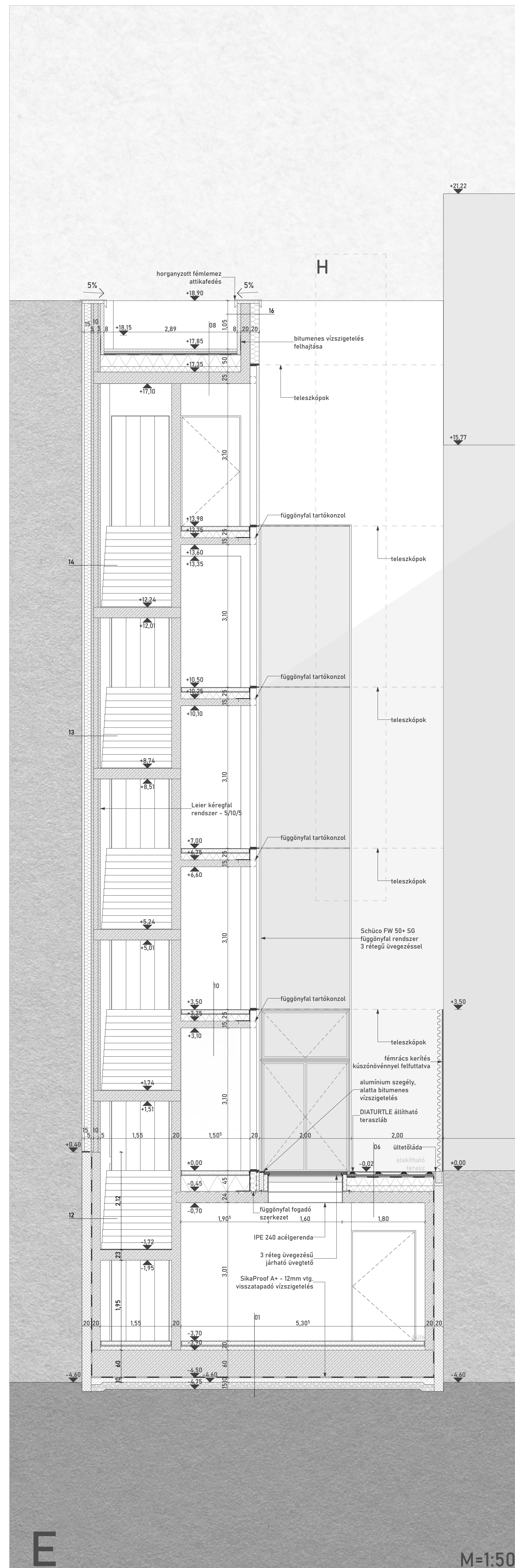

R01	Pincepadló - általános helyen	R08	Lapostető
1cm	öntött műgyanta terrazzo burkolat	4cm	40/40cm méretű színezett, mosott - kopófelületű beton járólap
8cm	vasalt esztrich aljzatbeton padlófűtés csövekkel fektetve	28-4cm	d=2-5mm szemmegoszlású bazalt zúzottkő ágyazat
1rtg.	PE technológiai fólia, csúszató réteg	1rtg.	25mm vtg. DIADEM-DiaDrain-25H drénlemez
3cm	ROCKWOOL-STEPROCK HD közetgyapot úszatóréteg	1rtg.	5mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni zárólemez lángolvasztásos hegesztéssel (pl. BauderTHERM)
8cm	BACHL PIR MV keményhab hőszigetelés	1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés
40cm	monolit vasbeton lemezalap	1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés
1rtg.	12mm vtg. SikaProof A+ vízszatapadó talajvíz elleni szigetelés	1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés
10cm	vasalt aljzatbeton	1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés
15cm	tömörített kavicsterítés termelt talaj	2-26cm	BACHL PIR LTL2 keményhab lejtést adó hőszigetelés
		12cm	BACHL PIR MV keményhab hőszigetelés
R02	Pincepadló - moztéremben	12cm	BACHL PIR MV keményhab hőszigetelés
1cm	padlószőnyeg+ragasztó	1rtg.	hézagcsérés fektetéssel
10cm	vasalt esztrich aljzatbeton (lépcsős acélszerkezet szereléséhez)	1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes lemez párazáró réteg (pl. BauderTHERM)
1rtg.	PE technológiai fólia, csúszató réteg	1rtg.	bitumenes kellősítés
6cm	ROCKWOOL-STEPROCK HD közetgyapot úszatóréteg	25cm	monolit vasbeton födémlemez
8cm	BACHL PIR MV keményhab hőszigetelés	0,5cm	belső glettelés+festés
60cm	monolit vasbeton lemezalap		
1rtg.	12mm vtg. SikaProof A+ vízszatapadó talajvíz elleni szigetelés	R09	Fabrikatú lapostető (szabadtéri mozi)
10cm	vasalt aljzatbeton	2cm	deszkaburkolat - 4*4cm stafniákhoz rögzítve
15cm	tömörített kavicsterítés termelt talaj	1,5cm	légréteg
		20-5cm	d=2-5mm szemmegoszlású bazalt zúzottkő ágyazat
R03	Pincepadló - gépészeti helyiségben	1rtg.	25mm vtg. DIADEM-DiaDrain-25H drénlemez
0,7cm	greslap burkolat	1rtg.	5mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni zárólemez lángolvasztásos hegesztéssel (pl. BauderTHERM)
0,3cm	ragasztó	1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés
10cm	vasalt esztrich aljzatbeton	1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés
1rtg.	PE technológiai fólia, csúszató réteg	2-17cm	BACHL PIR LTL2 keményhab lejtést adó hőszigetelés
6cm	ROCKWOOL-STEPROCK HD közetgyapot úszatóréteg	12cm	BACHL PIR MV keményhab hőszigetelés
8cm	BACHL PIR MV keményhab hőszigetelés	1rtg.	hézagcsérés fektetéssel
60cm	monolit vasbeton lemezalap	1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes lemez párazáró réteg (pl. BauderTHERM)
1rtg.	12mm vtg. SikaProof A+ vízszatapadó talajvíz elleni szigetelés	1rtg.	bitumenes kellősítés
10cm	vasalt aljzatbeton	25cm	monolit vasbeton födémlemez
15cm	tömörített kavicsterítés termelt talaj	0,5cm	belső glettelés+festés
R04	Pincepadló födém	R10	Kikönynyített folyosó
1cm	öntött műgyanta terrazzo burkolat	1cm	öntött műgyanta terrazzo burkolat
8cm	vasalt esztrich aljzatbeton	8cm	vasalt esztrich aljzatbeton padlófűtés csövekkel fektetve
1rtg.	PE technológiai fólia, csúszató réteg	1rtg.	PE technológiai fólia, csúszató réteg
2cm	ROCKWOOL-STEPROCK HD közetgyapot úszatóréteg	2cm	ROCKWOOL-STEPROCK HD közetgyapot úszatóréteg
4cm	AUSTROTHERM AT-NISO EPS hőszigetelés	34cm	AUSTROTHERM AT-NISO EPS hőszigetelés
25cm	monolit vasbeton födémlemez	15cm	monolit vasbeton födémlemez
27cm	álmennyezeti tér	0,5cm	belső glettelés+festés
2rtg.	2*15mm vtg. gipszkarton akusztikai álmennyezet		
		R11	Kilógó 1. emeleti födémlemez
R05	Közbenjáró födém	0,7cm	greslap burkolat
1cm	öntött műgyanta terrazzo burkolat	0,2cm	ragasztó
8cm	vasalt esztrich aljzatbeton padlófűtés csövekkel fektetve	8cm	vasalt esztrich aljzatbeton
1rtg.	PE technológiai fólia, csúszató réteg	1rtg.	PE technológiai fólia, csúszató réteg
2cm	ROCKWOOL-STEPROCK HD közetgyapot úszatóréteg	84cm	AUSTROTHERM XPS 30/XP hőszigetelés
4cm	AUSTROTHERM AT-NISO EPS hőszigetelés	25cm	monolit vasbeton födémlemez
25cm	monolit vasbeton födémlemez	0,3cm	külső homlokzati vakolat
0,5cm	belső glettelés+festés		
20cm	monolit vasbeton fal	R12	Pincefal
0,5cm	belső glettelés+festés	20cm	AUSTROTHERM XPS TOP hőszigetelés
R06	Földszinti terasz födém	1rtg.	12mm vtg. SikaProof A+ vízszatapadó talajvíz elleni szigetelés
2cm	kőporcelán nyitottfűgás lapburkolat	20cm	monolit vasbeton pincefal
4cm	DIADEM-DIATURTLE, állítható teraszlab	0,5cm	belső glettelés+festés
23-2cm	d=2-5mm szemmegoszlású bazalt zúzottkő ágyazat		
1rtg.	25mm vtg. DIADEM-DiaDrain-25H drénlemez	R13	Tűzfal szomszédos épületek mellett (közvetlen)
1rtg.	5mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz zárólemez lángolvasztásos hegesztéssel (pl. BauderTHERM)	5cm	dilatációs hézag - légrés
1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés	15cm	ROCKWOOL Fixrock közetgyapot hőszigetelés
1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés	5cm	baemelés előtti kéregfalra ragasztva
2-20cm	BACHL PIR LTL2 keményhab lejtést adó hőszig.	5cm	Leier kéregfal
12cm	BACHL PIR MV keményhab hőszigetelés	10cm	monolit vasbeton fal a kéregfalak között
1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes lemez párazáró réteg (pl. BauderTHERM)	5cm	Leier kéregfal
1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes lemez párazáró réteg (pl. BauderTHERM)	0,5cm	belső glettelés+festés
1rtg.	bitumenes kellősítés		
25cm	monolit vasbeton födémlemez	R14	Tűzfal szomszédos épületek mellett (homlokzati)
0,5cm	belső glettelés+festés	0,5cm	külső homlokzati vakolat
		20cm	ROCKWOOL Frontrock S vakolható közetgyapot hőszigetelés
R07	Bejárat előtti födém	5cm	Leier kéregfal
4cm	nyitott fűgás térkő burkolat	10cm	monolit vasbeton fal a kéregfalak között
15-5cm	d=2-5mm szemmegoszlású bazalt zúzottkő ágyazat	5cm	Leier kéregfal
1rtg.	25mm vtg. DIADEM-DiaDrain-25H drénlemez	0,5cm	belső glettelés+festés
1rtg.	5mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni zárólemez lángolvasztásos hegesztéssel (pl. BauderTHERM)		
1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés	R15	Általános homlokzati fal
1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes csapadékvíz elleni szigetelés	0,5cm	külső homlokzati vakolat
2-10cm	AUSTROTHERM AT-LK EPS lejtésképző hőszig.	20cm	ROCKWOOL Frontrock S vakolható közetgyapot hőszigetelés
20cm	AUSTROTHERM AT-NISO EPS hőszigetelés	20cm	monolit vasbeton fal
1rtg.	3mm vtg. módifikált bitumenes lemez párazáró réteg (pl. BauderTHERM)	8cm	AUSTROTHERM XPS TOP hőszigetelés
1rtg.	bitumenes kellősítés	0,5cm	külső glettelés+festés
25cm	monolit vasbeton födémlemez		
0,5cm	belső glettelés+festés	R16	Kétoldali homlokzati fal
10cm	monolit vasbeton fal a kéregfalak között	0,5cm	külső homlokzati vakolat
5cm	Leier kéregfal	20cm	ROCKWOOL Frontrock S vakolható közetgyapot hőszigetelés
0,5cm	belső glettelés+festés	20cm	monolit vasbeton fal
		8cm	AUSTROTHERM XPS TOP hőszigetelés
		0,5cm	külső glettelés+festés

